

193

ZARZĄDZENIE MINISTRA FINANSÓW

z dnia 13 czerwca 1969 r.

w sprawie organizacji i finansowania robót budowlano-montażowych oraz budowlano-remontowych wykonywanych systemem gospodarczym w państwowych jednostkach organizacyjnych,

Na podstawie § 1 ust. 1 pkt 11 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 1 kwietnia 1950 r. w sprawie zakresu działania Ministra Finansów i zmiany zakresu działania Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego (Dz. U. z 1950 r. Nr 22, poz. 188 z późniejszymi zmianami), § 55 uchwały nr 276 Rady Ministrów z dnia 28 października 1965 r. w sprawie gospodarki finansowej zjednoczeń przemysłowych i zgrupowanych w nich państwowych przedsiębiorstw objętych planowaniem centralnym (Monitor Polski Nr 61, poz. 316), § 24 uchwały nr 280 Rady Ministrów z dnia 28 października

1965 r. w sprawie zasad gospodarki finansowej państwowych przedsiębiorstw przemysłu terenowego i wykonawstwa inwestycyjnego objętych planowaniem terenowym (Monitor Polski Nr 61, poz. 320) oraz § 6 uchwały nr 279 Rady Ministrów z dnia 28 października 1965 r. w sprawie oprocentowania środków trwałych w niektórych przedsiębiorstwach państwowych (Monitor Polski Nr 61, poz. 319) zarządza się, co następuje:

§ 1. 1. Zarządzenie reguluje organizację i zasady finansowania robót budowlano-montażowych oraz budowlano-remontowych, zwanych dalej robotami budowlano-montażowymi, wykonywanych systemem gospodarczym w państwowych jednostkach organizacyjnych, z wyłączeniem państwowych jednostek organizacyjnych wymienionych w ust. 2.

2. Zarządzenie nie dotyczy państwowych przedsiębiorstw budowlano-montażowych, Przedsiębiorstwa Państwowego „Polskie Koleje Państwowe” oraz państwowych jednostek organizacyjnych powołanych do wykonywania robót w zakresie budowy i utrzymania dróg publicznych.

Rozdział 1.

Wykonywanie robót własnymi siłami w jednostkach działających według zasad rozrachunku gospodarczego.

A. Postanowienia ogólne.

§ 2. 1. Państwowe jednostki organizacyjne, działające według zasad rozrachunku gospodarczego (zjednoczenia, przedsiębiorstwa i inne jednostki) mogą organizować wykonawstwo robót budowlano-montażowych wykonywanych systemem gospodarczym własnymi siłami przez:

- 1) tworzenie stałych zespołów działających jako:
 - a) zakłady na pełnym wewnętrznym rozrachunku gospodarczym, zwane dalej samodzielnymi oddziałami wykonawstwa inwestycyjnego (SOWI),
 - b) wydziały pomocnicze, zwane dalej wydziałami budowlanymi (WB),
- 2) powierzenie wykonawstwa tych robót innym swoim komórkom organizacyjnym.

2. Jednostki organizacyjne wymienione w ust. 1 pkt 1 i 2 wykonują roboty budowlano-montażowe na rzecz jednostki macierzystej, a gdy tą jednostką jest centrala zjednoczenia — również na rzecz jednostek zrzeszonych w zjednoczeniu. W razie powstania przejściowych rezerw produkcyjnych, jednostki organizacyjne wymienione w ust. 1 pkt 1 i 2, na podstawie decyzji jednostki macierzystej i za zgodą organów powołanych do koordynacji rozdziału robót budowlano-montażowych, mogą przyjmować zlecenia na wykonanie robót również od innych państwowych jednostek organizacyjnych.

3. Jednostki organizacyjne wymienione w ust. 1 pkt 1 i 2 mogą wykonywać dla potrzeb własnych lub potrzeb jednostki macierzystej:

- 1) pomocniczą produkcję prefabrykatów oraz produkcję warsztatową związaną z wykonywaniem robót budowlano-montażowych,
- 2) inne usługi związane z realizacją robót budowlano-montażowych.

B. Postanowienia dotyczące SOWI.

§ 3. 1. Powołanie SOWI w zjednoczeniu następuje na podstawie decyzji dyrektora zjednoczenia.

2. Powołanie SOWI w innych jednostkach działających według zasad rozrachunku gospodarczego następuje na podstawie decyzji kierownika danej jednostki, za zgodą jednostki nadrzędnej.

§ 4. SOWI posiada wydzielone fundusze własne oraz prowadzi własny bilans i rachunek wyników.

§ 5. 1. Funduszami własnymi SOWI są:

- 1) fundusz statutowy,
- 2) fundusz remontowy.

2. Fundusz statutowy SOWI tworzy się z dotacji jednostki macierzystej. Fundusz ten powinien się równać wartości środków trwałych i części środków obrotowych SOWI podlegającej pokryciu funduszami własnymi. W SOWI mają zastosowanie zasady pokrywania środków obrotowych funduszami własnymi obowiązujące w jednostce macierzystej, a jeśli jednostką macierzystą jest zjednoczenie — zasady obowiązujące w przedsiębiorstwach zaliczanych do podstawowego działu dla danego zjednoczenia.

3. W SOWI działających w przedsiębiorstwach obrotu towarowego i ich zjednoczeniach podległych lub nadzorowanych przez Ministra Handlu Wewnętrznego w zakresie pokrywania funduszem własnym środków obrotowych mają zastosowanie zasady obowiązujące w przedsiębiorstwach remontowo-budowlanych podległych lub nadzorowanych przez Ministra Handlu Wewnętrznego.

4. Sfinansowanie środków obrotowych nie podlegających pokryciu funduszem własnym SOWI następuje z kredytu bankowego.

5. SOWI rozlicza się na podstawie zatwierdzonego rocznego sprawozdania finansowego z jednostką macierzystą z tytułu nadwyżek i niedoborów funduszu statutowego. Nadwyżki funduszu statutowego ponad potrzeby ustalone zgodnie z ust. 2 przejeżdża jednostka macierzysta na fundusz rozwoju, a jeśli jednostka macierzysta nie prowadzi funduszu rozwoju — na fundusz statutowy (w przedsiębiorstwach) lub na fundusz rezerwowy (w centralach zjednoczeń). Z tych funduszy jednostka macierzysta udziela dotacji dla SOWI w wypadku, gdy fundusz statutowy SOWI jest niższy, niż to wynika z ust. 2.

6. Jednostka macierzysta określa dla SOWI kwotę amortyzacji, jaką SOWI zatrzymuje dla utworzenia własnego funduszu remontowego. Nadwyżki amortyzacji SOWI ponad określoną kwotę podlegają odprowadzeniu do jednostki macierzystej. Jeżeli własna amortyzacja SOWI nie wystarczy na utworzenie funduszu remontowego dla SOWI, jednostka macierzysta może udzielić SOWI dotacji z pozostawionej do jej dyspozycji amortyzacji własnej, a w braku amortyzacji — z własnego funduszu rezerwowego lub uzyskanego z jednostki nadrzędnej.

7. Amortyzacja pozostawiona SOWI działającym w przedsiębiorstwach powinna się mieścić w granicach ogólnej normy tej części amortyzacji, jaka jest pozostawiona do dyspozycji jednostki macierzystej.

§ 6. 1. Inwestycje dla własnych potrzeb SOWI obejmowane są planami rocznymi i finansowane ze środków będących w dyspozycji jednostki macierzystej.

2. Środki trwale będące w posiadaniu SOWI zwolnione są od oprocentowania.

§ 7. Zysk SOWI po potrąceniu części przypadającej na fundusz zakładowy SOWI podlega przejęciu przez jednostkę macierzystą. Strata SOWI zwiększona o należny SOWI fundusz zakładowy podlega pokryciu przez jednostkę macierzystą. Przejęty przez jednostkę macierzystą zysk lub stratę SOWI zachowuje się na zyski lub straty jednostki macierzystej. Zysk lub stratę SOWI wyłącza się z wyniku jednostki macierzystej jako podstawy obliczenia funduszu zakładowego jednostki macierzystej (funduszu za osiągnięcia ekonomiczne).

§ 8. 1. W zakresie:

- 1) sporządzania planów techniczno-ekonomicznych,
- 2) ewidencji i sprawozdawczości,
- 3) gospodarki funduszem płac,
- 4) zasad tworzenia funduszu zakładowego,
- 5) ustalania wynagrodzeń i dokonywania rozliczeń za wykonane roboty i usługi,

6) zapewnienia przydziałów materiałowych i rozdzielnictwa materiałów,
obowiązują SOWI zasady określone dla przedsiębiorstw budowlano-montażowych.

2. Jednostka macierzysta może w ciągu roku zwiększyć fundusz płac SOWI w granicach nie wykorzystanego funduszu płac w innych komórkach organizacyjnych.

3. W sprawach nie uregulowanych zarządzeniem do działalności SOWI mają zastosowanie przepisy dotyczące jednostki macierzystej.

§ 9. Minister Rolnictwa może w porozumieniu z Ministrem Finansów wprowadzić w stosunku do SOWI działających w przedsiębiorstwach i zakładach rolnych odchylenia od zasad określonych w §§ 3—8.

C. Postanowienia dotyczące wydziałów budowlanych.

§ 10. Wydziały budowlane (WB) mogą być organizowane przez jednostki działające według zasad rozrachunku gospodarczego na podstawie decyzji kierownika jednostki.

§ 11. 1. WB wykonuje roboty budowlano-montażowe wykorzystując środki produkcyjne (trwałe i obrotowe) przedsiębiorstwa. Wynagrodzenia personelu WB obciążają fundusz płac przedsiębiorstwa.

2. Przekroczenie przez przedsiębiorstwo funduszu płac w związku z wykonaniem ponadplanowych robót przez WB dopuszczalne jest w wypadkach i na warunkach określonych szczegółowymi przepisami.

§ 12. 1. Roboty budowlano-montażowe wykonane w ramach inwestycji i kapitalnych remontów, o ile szczególne przepisy nie stanowią inaczej, rozliczane są według cen obowiązujących w budownictwie. Rozliczenie następuje na podstawie faktur wewnętrznych. Rozliczenia wykonanych robót mogą być dokonywane według poszczególnych zakresów robót wyodrębnionych w kosztorysie lub dla których określono cenę jednostkową.

2. Inne roboty i usługi wykonywane w ramach inwestycji i kapitalnych remontów rozliczane są według cen wynikających z obowiązujących cenników lub według kosztów własnych, z doliczeniem planowej stawki zysku, z tym że tak obliczona kwota dla robót i usług objętych cennikami nie może być wyższa od ceny wynikającej z obowiązujących cenników.

3. Pozostałe roboty i usługi wykonane na rzecz jednostki macierzystej (nie zaliczone do inwestycji i kapitalnych remontów) rozlicza się według kosztu własnego i zgodnie z zasadami obowiązującymi w danym przedsiębiorstwie w zakresie prowadzenia rachunku kosztów.

D. Postanowienia dotyczące innych komórek.

§ 13. 1. Roboty budowlano-montażowe mogą być w przedsiębiorstwach państwowych wykonywane przez istniejące komórki produkcyjne lub usługowe przedsiębiorstwa nie powołane do stałego wykonywania robót budowlano-montażowych.

2. Komórki te mogą bądź wykonywać roboty własnym personelem, bądź też — wykorzystując okresowe rezerwy siły roboczej w innych komórkach — organizować doraźne brygady robocze do wykonania robót.

3. Zorganizowane na stałe brygady robocze do wykonywania robót budowlano-montażowych traktuje się jak wydziały pomocnicze; do stałych brygad mają zastosowanie przepisy §§ 10—12.

§ 14. 1. Koszty wykonawstwa robót wykonywanych przez komórki, o których mowa w § 13, a w szczególności koszty zużycia materiałów i robocizny, finansuje się w całości ze środków obrotowych. Wartość robót wykonanych w

ramach inwestycji lub kapitalnych remontów podlega rozliczeniu (następnemu pokryciu) z funduszy (środków) przeznaczonych na inwestycje czy kapitalne remonty. Rozliczenie następuje według zasad określonych w § 12.

2. Wynagrodzenia zaliczane do funduszu płac, a związane z wykonaniem robót budowlano-montażowych przez komórki, o których mowa w § 13, pokrywane są w granicach funduszu płac przedsiębiorstwa. Wypadki i warunki, w których fundusz płac może być przekroczony w związku z realizacją robót budowlano-montażowych, regulują odrębne przepisy.

Rozdział 2.

Wykonywanie robót siłami własnymi w jednostkach i zakładach budżetowych.

§ 15. 1. Jednostki budżetowe administrujące dużymi zespołami nieruchomości zabudowanych (szkoły wyższe, duże ośrodki lecznictwa zamkniętego), wykazujące ciągłe zapotrzebowanie na roboty budowlano-montażowe czy budowlano-remontowe, mogą organizować własne wykonawstwo robót budowlano-montażowych w drodze powołania gospodarstwa pomocniczego, działającego według zasad rozrachunku gospodarczego lub według zasad uproszczonych.

2. Gospodarstwa pomocnicze, o których mowa w ust. 1, są powoływane i prowadzone na ogólnych zasadach określonych przez Ministra Finansów.

3. Jednostki macierzyste mogą powierzyć gospodarstwu pomocniczemu wykonywanie niektórych funkcji służby inwestycyjnej.

§ 16. 1. Jednostki macierzyste organizując gospodarstwa pomocnicze do wykonywania robót budowlano-montażowych obowiązane są wyposażać je w środki obrotowe oraz w środki trwałe.

2. Nabycie lub wytworzenie środków trwałych dla potrzeb gospodarstw pomocniczych następuje w trybie określonym dla planowania, realizacji i finansowania inwestycji jednostek i zakładów budżetowych.

3. Wydatki na płace osób zatrudnionych w gospodarstwach pomocniczych mogą być dokonywane w granicach określonego dla nich funduszu płac.

4. Gospodarstwa pomocnicze rozliczają się z jednostką macierzystą za wykonane roboty i usługi według zasad określonych w § 12.

§ 17. Jednostki i zakłady budżetowe mogą organizować doraźne zespoły (brygady) do wykonywania robót budowlano-montażowych. Wydatki związane z wykonywaniem robót budowlano-montażowych łącznie z wynagrodzeniem za pracę osób zaangażowanych doraźnie do wykonania tych robót jednostki i zakłady budżetowe pokrywają bezpośrednio z bankowych rachunków środków na inwestycje i kapitalne

Rozdział 3.

Wykonywanie robót budowlano-montażowych siłami obcymi.

§ 18. Zlecenie robót budowlano-montażowych innym jednostkom gospodarki uspołecznionej nie będącym przedsiębiorstwami budowlano-montażowymi, a dysponującym przygotowanym do tego aparatem (przedsiębiorstwa przemysłowe posiadające stałe zespoły produkcji budowlano-montażowej, o których mowa w § 2, szkoły zawodowe itp.) następuje na podstawie umów. W tym wypadku mają zastosowanie zasady i warunki umów o wykonanie obiektów budownictwa oraz zasady ustalania wynagrodzeń i dokonywania rozliczeń za te obiekty.

§ 19. 1. Zlecenie robót budowlano-montażowych jednostkom gospodarki nie uspołecznionej jest dopuszczalne na za-

sadach określonych przepisami o dostawach, robotach i usługach, dokonywanych na rzecz jednostek państwowych.

2. Zasady umów o roboty budowlano-montażowe wykonywane na rzecz jednostek gospodarki uspołecznionej przez jednostki gospodarki nie uspołecznionej oraz zasady ustalania wynagrodzenia i dokonywania rozliczeń za te roboty ustalają odrębne przepisy.

§ 20. 1. Jednostki działające według zasad rozrachunku gospodarczego opłacają należności za materiały i wykonane przez nie uspołecznionych wykonawców roboty ze środków obrotowych, refundując je z właściwych funduszków inwestycyjnych i remontowych. Wypłaty dla jednostek fizycznych nie będących podatnikami podatku dochodowego lub obrotowego (po potrąceniu kosztów materiałowych) obciążają fundusz płac zleceniodawców.

2. Jednostki i zakłady budżetowe pokrywają należności wykonawców będących jednostkami gospodarki nie uspołecznionej oraz należności osób fizycznych za wykonane roboty na podstawie umowy (zlecenia) bezpośrednio z bankowych rachunków środków na inwestycje i kapitalne remonty.

Rozdział 4.

Przepisy przejściowe i końcowe.

§ 21. Ministrowie i prezydium rad narodowych zarządzają dostosowanie w terminie do 1 października 1969 r. istniejących komórek wykonawstwa robót systemem gospodarczym do zasad wynikających z zarządzenia. Dostosowanie organizacji istniejących komórek do zasad określonych w zarządzeniu powinno nastąpić po dokonaniu analizy warunków rozwoju tych komórek. W szczególności analizie powinny być poddane SOWI pod kątem widzenia możliwości bądź dalszego ich utrzymania jako SOWI, bądź przekształcenia w samodzielne przedsiębiorstwa budowlano-montażowe lub w wydziały budowlane.

§ 22. 1. Zaliczki udzielone SOWI działającym w dniu wejścia w życie zarządzenia podlegają zwrotowi na rachunki, z których zaliczki te zostały pobrane. Jeśliby inwestycja, w związku z którą SOWI pobrało zaliczkę, została zakończona i rozliczona, zwrot zaliczki powinien nastąpić na dochód właściwego budżetu (inwestycje centralne, inwestycje jednostek budżetowych, inwestycje realizowane na podstawie decyzji prezydium rady narodowej) lub na rzecz funduszków, z których inwestycja była sfinansowana (inwestycje zjednoczeń, inwestycje przedsiębiorstw, zakładowe budownictwo mieszkaniowe).

2. Zwrot zaliczek powinien być dokonany do dnia 1 października 1969 r.

§ 23. W razie niemożności wyposażenia SOWI przez jednostkę macierzystą w odpowiedni fundusz statutowy na pokrycie środków obrotowych zgodnie z § 5, banki udziela SOWI kredytu na sfinansowanie środków obrotowych do wysokości potrzeb wynikających z planów techniczno-ekonomicznych. Udzielony na ten cel kredyt w części dotyczącej środków obrotowych podlegających pokryciu z funduszków własnych SOWI w myśl § 5 podlega spłacie nie później niż do końca I kwartału 1970 r. Środki na spłatę kredytów powinny być ujęte w planach przedsiębiorstw lub zjednoczeń na rok 1970.

§ 24. Traci moc zarządzenie Ministra Finansów z dnia 4 czerwca 1957 r. w sprawie organizacji finansowej wykonywania inwestycji systemem gospodarczym, zasad i trybu rozliczeń z tytułu ich wykonania oraz kontroli funduszu płac ze środków inwestycyjnych (Monitor Polski Nr 49, poz. 307).

§ 25. W zarządzeniu Ministra Finansów z dnia 6 września 1966 r. w sprawie zasad klasyfikacji kosztów inwestycji oraz wyceny składników majątkowych uzyskanych w wyniku inwestycji (Monitor Polski Nr 47, poz. 234) skreśla się pkt 9 w § 5 oraz ust. 1 i pkt 5 w § 5.

§ 26. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Finansów: w z. *J. Trendota*